

**Силабус курсу
МЕДІАСТИЛІСТИКА**

Освітній ступінь – бакалавр
Галузь знань: 06 Журналістика
Спеціальність: 061 Журналістика
Освітньо-професійна програма «Журналістика»
Кількість кредитів – 3

Рік підготовки, семестр – 2 рік, 4 семестр

**Компонент освітньої програми: вибірковий
професійної підготовки**

Дні занять: вівторок, четвер
Консультації: середа

Мова викладання: українська

Керівник курсу

кандидат філологічних наук, доцент **Наталія Левківна Дащенко**

контактна інформація   nataladash@elr.tnpu.edu.ua

Опис дисципліни

Мета курсу – розглянути функціональні й комунікативні можливості мови засобів масової інформації з позицій змісту, мети й ситуації спілкування; освоїти методологію опрацювання медійних текстів на рівні стилістичного аналізу; вивчити позамовні чинники професійного середовища, що впливають на мовну якість журналістських матеріалів.

Навчальний контент

№ з/п	Теми	Результати навчання
Модуль 1		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І		
Медіадискурс як об'єкт стилістики		
1.	Тема 1. Стилiстика i медiастилiстика	<i>знати:</i> лiнгвостилiстика, медiастилiстика, стилiстика мови, стилiстика мовлення, мовнi i позамовнi чинники формування ознак медiастилiстики
2.	Тема 2. Стилiстика газетно-журнального дискурсу	<i>знати:</i> вимоги до лексико-фразеологiчного складу, морфолого-синтаксичних рис радiомовлення, їх вiдповiднiсть публiцистичному стилевi
3.	Тема 3. Стилiстика радiомовлення	<i>знати:</i> вимоги до лексико-фразеологiчного складу, морфолого-синтаксичних рис радiомовлення, їх вiдповiднiсть публiцистичному стилевi; позамовнi чинники стилiстики радiомовлення
4.	Тема 4. Стилiстика телемовлення	<i>знати:</i> вимоги до лексико-фразеологiчного складу, морфолого-синтаксичних рис радiомовлення, їх

		відповідність публіцистичному стилеві; позамовні чинники стилістики телемовлення
5.	Тема 5. Стилїстика мови інтернет-медіа	<i>знати:</i> вимоги до лексико-фразеологічного складу, морфолого-синтаксичних рис мови електронних видань, їх відповідність публіцистичному стилеві
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II Стилїстичне використання мовних засобів		
6.	Тема 6. Стилїстична нормативність мови медіа	<i>знати:</i> норма літературної мови, сукупність норм української літературної мови, стилїстична норма, багатослів'я, суржик, мовна недостатність
7.	Тема 7. Публіцистичність та інформаційність мови медіа	<i>знати:</i> ознаки публіцистичності, ознаки інформаційності мовлення, доцільність цих ознак у мові різних видів сучасних засобів комунікації
8.	Тема 8. Питання ідіостилю сучасного журналіста	<i>знати:</i> творчість, індивідуальна манера / стиль, психологічні чинники формування ідіостилю, особливості формування і вияву індивідуального стилю журналіста
9.	Тема 9. Стилїстичні засоби і стилїстичні прийоми мови медіа	<i>знати:</i> евфемізм, перифраза, повтор, посилюваний повтор, плеоназм, ампліфікація, анафора, епіфора, градація, плеоназм, тавтологія, антитеза, оксюморон, параномазія, каламбур, риторичний оклик, риторичне питання, парцеляція, градаційні сполучники, полісиндетон, асиндетон, паралелізм, період
Модуль 2		
10.	ІНДЗ	стилїстичний аналіз медіатексту (публікації в пресі або в електронному виданні, аудіо- чи відеоповідомлення)

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 11	здатність спілкуватися державною мовою
ПРН 11	вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою
ПРН 15	створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення

Література

1. Бабич Н.Д. Практична стилїстика і культура української мови : навчальний посібник. Львів : Світ, 2003. 432 с.
2. Волкотруб Г. Практична стилїстика української мови : навчальний посібник. Тернопіль : Підручники і посібники, 2004. 256 с.
3. Дудик П. С. Стилїстика української мови : навчальний посібник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2005. 368 с.
4. Єрмоленко С. Нариси з української словесності (стилїстика та культура мови). Київ : Довіра, 1999. 416 с.
5. Капелюшний А. О. Практична стилїстика української мови : навчальний посібник. Львів : ПАІС, 2001. 224 с.
6. Клушина Н. И. Медиастистика и ее место в современной филологической науке. *Журн. Белорус. гос. ун-та. Журналистика. Педагогика.* 2017. № 1. С. 35-38.
7. Коваль А. П. Практична стилїстика української мови; вид. третє, доп. і перероб. Київ : Вища школа, 1987. 351 с.

8. Кормилиця М. А., Сиротинина О. Б. Ідиостиль журналіста. Стаття 2. *Медіалінгвістика*. 2015. № 1 (6). С. 25-33.
9. Кормилиця М. А., Сиротинина О. Б. Ідиостиль журналіста. Стаття 1. *Медіалінгвістика*. 2014. № 2 (5). С. 40-48. URL: <https://medialing.ru/idiostil-zhurnalista-statya-pervaya/> (дата звернення: 15.04.2020).
10. Літературознавчий словник-довідник / Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів [та ін.]. Київ : ВЦ «Академія», 1997. 752 с.
11. Малая О. Ю. Мови медіа : навчально-методичний посібник. Харків : ХНУ ім. В. Каразіна, 2011. 49 с. URL: https://issuu.com/mediatopos/docs/language_media_malaya_maket_correct
12. Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилїстика української мови. Київ : Вища школа, 2003. 462 с.
13. Мельніченко О. А. Індивідуальний стиль спортивного журналіста в рецензії спеціалізованої аудиторії: методологічний аспект. *Журналістика. Філологія. Медіаосвіта* : Всеукр. наук.-практ. конф. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/3935/1/Melnichenko.pdf>
14. Пономарів О. Д. Стилїстика сучасної української мови. Київ : Либідь, 1992. 248 с.
15. Пономарів О. Д. Культура слова. Мовностилїстичні поради : навчальний посібник. Київ : Либідь, 1999. 240 с.
16. Прокопенко Н. М., Євтушенко О. М., Ковальова Т. В. Ідіостиль в медіадискусії: до проблеми дефініції. *Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences*. № 32. Р. 67-71. URL: <https://seanewdim.com/uploads/3/4/5/1/34511564/httpsdoi.org10.31174send-hs2019-192vii32-16.pdf>
17. Табінська І. Засоби побудови діалогу як елемент індивідуального стилю журналіста. *Теле- та радіожурналістика*. 2020. № 19. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/teleradio/article/view/2969/3208>

Політика оцінювання

- ✓ **Політика щодо відвідування:** відвідування занять є обов'язковим компонентом поточного оцінювання. За об'єктивних обставин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн-формі за погодженням із деканатом і керівником курсу.
- ✓ **Політика академічної доброчесності:** участь у різних формах аудиторної активності має ґрунтуватися на опрацьованих джерелах, літературі та особистому їх осмисленні, виконанні самостійної роботи, практичних і творчих завдань. ІНДЗ має відображати самостійну пошукову діяльність студента й не містити будь-яких форм плагіату. Поточне оцінювання та бали за ІНДЗ є підставою для зарахування вивченого курсу.
- ✓ **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** теоретична і практична складові курсу мають бути представлені на запланованих аудиторних заняттях. ІНДЗ подаються не пізніше ніж за тиждень після закінчення аудиторних занять. Допускається пізніша подача на підставі поважних причин. Перескладання модулів передбачається на підставі поважних причин за погодженням деканату та керівника курсу.

Оцінювання

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-9): оцінка за відповіді на теоретичні питання, за усні і письмові практичні і творчі завдання, за виконану самостійну роботу	72
Модуль 2: оцінка за стилістичний аналіз медіатексту (публікації в пресі або в електронному виданні, аудіо- чи відеоповідомлення)	28